

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1996/2500

นางลั้ง แซ่ล้อ กับพวกโจทก์ บริษัทนครหลวงประกันภัย ฯจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 386, ป.พ.พ. มาตรา 889, ป.พ.พ. มาตรา 890, ป.พ.พ. มาตรา 894

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาประกันชีวิต ถือการชำระเบี้ยประกันภัยตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้เป็นสาระสำคัญแห่งสัญญา และเป็นเรื่องต่างตอบแทนกัน โดยอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของผู้เอาประกันภัย การที่ผู้เอาประกันภัยส่งเบี้ยประกันภัยเกินกำหนดเวลาและล่วงพ้นวันผ่อนผันตามที่กำหนดไว้ในสัญญาแล้ว ถือว่าสัญญานั้นเป็นอันสิ้นสุดอายุ มีผลให้กรรมธรรม์ประกันภัยเป็นอันสิ้นสุดบังคับไม่ได้ ตามกฎหมายทันที หากจะให้ให้มีผลบังคับต่อไปอีก ผู้เอาประกันภัยจะต้องปฏิบัติตามที่บริษัทผ่อนผันไว้ เช่น ทำใบรับรองสุขภาพในการขอต่อสัญญาที่ขาดอายุไปตามที่กำหนดในสัญญานั้น.

คำพิพากษา

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า นายกวงเอี้ยว ได้ทำประกันชีวิตไว้กับบริษัทจำเลยในแบบสะสมทรัพย์ แบบทุพพลภาพ แบบอุปัทวเหตุและแบบณาปนกิจ เริ่มประกันวันที่ ๒๑ ต.ค. ๒๔๙๕ ครบกำหนดวันที่ ๘ ก.ย. ๒๕๑๕ ได้ชำระเบี้ยประกันงวด ๓ เดือนเป็นเงินงวดละ ๒๐๕.๙๐ บาทตลอดมา และนายกวงเอี้ยว ถึงแก่กรรม เมื่อ ๘ พ.ค. ๒๔๙๘ โจทก์ผู้เป็นภรรยาและบุตรได้เรียกร้องให้จำเลยชำระเงินประกันชีวิตของ นายกวงเอี้ยว เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๐,๐๐๐ บาท จำเลยปฏิเสธความรับผิดชอบ และกรรมธรรม์นี้ จำเลยมิได้ปิดอาการแสดงเป็นเงิน ๓๐ บาท และใบรับเงินชั่วคราวอีก ๒ ฉบับ ๆ ละ ๑๐.๑๐ บาท โจทก์ต้องนำไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่สรรพากรปิดอาการแสดงเป็นเงิน ๕๐.๒๐ บาท จึงขอให้จำเลยใช้เงินดังกล่าวพร้อมด้วยดอกเบี้ย จำเลยปฏิเสธความรับผิดชอบว่า นายกวงเอี้ยว ขาดส่งเบี้ยประกัน ๒ งวดหลัง โดยชำระเกิน กำหนดพ้นวันผ่อนผัน ๓๐ วันไปแล้ว และมีได้เสนอใบรับรองสุขภาพตามระเบียบ กรรมธรรม์จึงสิ้นสุดบังคับ และจำเลยวางเงินต่อศาลเพื่อชำระแก่โจทก์เป็น เงิน ๔๔๑.๘๐ บาท คือเป็นเงินเบี้ยประกัน ๒ งวด หลังกับค่าอาการแสดงที่จำเลยยอมรับผิด ศาลชั้นต้นเห็นว่านายกวงเอี้ยวชำระเบี้ยประกันภัยพ้นกำหนด จึงเป็นฝ่ายผิดนัด ทำให้กรรมธรรม์สิ้นสุดบังคับตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ และไม่มีพฤติการณ์อันแสดงว่าได้มีสัญญากันขึ้นใหม่ พิพากษาให้จำเลยใช้เฉพาะค่าอาการแสดงที่โจทก์ ออกแทนไป ๕๐.๒๐ บาท โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า นายกวงเอี้ยว ได้ชำระเบี้ยประกันให้แก่ผู้แทนของจำเลยแล้ว แม้ ๒ งวดหลังจะได้ชำระเกินกำหนด ก็ไม่ทำให้สัญญาประกันภัยระงับ เพราะในกรรมธรรม์มิได้มีข้อความอันใดระบุไว้โดยแจ้งชัด และไม่ปรากฏเรื่องใบรับรองสุขภาพไว้ด้วย พิพากษาแก้ให้จำเลยใช้เงิน ๒๐,๐๐๐ บาทแก่โจทก์ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายว่า การที่ผู้เอาประกันภัยได้ชำระเบี้ยประกันภัย ๒ งวดหลังเกินกำหนดเวลาและล่วงพ้นวันผ่อนผันอีก ๓๐ วันถือว่าเป็นการบอกเลิกสัญญา สัญญาเป็นอันสิ้นสุดอายุ มีผลให้กรรมธรรม์ประกัน+เป็นอันสิ้นสุดบังคับไม่ได้ ตามกฎหมายทันที ทั้งนี้เพราะสัญญาประกันชีวิตเป็นกฎหมายพิเศษ ให้ถือเอาการชำระเบี้ยประกันภัยตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้เป็นสาระสำคัญแห่งสัญญา และเป็นเรื่องต่างตอบแทนกัน โดยอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของผู้เอาประกัน แม้กรรมธรรม์ประกันภัยจะสิ้นสุดบังคับไป เพราะเหตุที่ขาดส่งเบี้ยประกัน ผู้เอาประกันภัยยังมีโอกาสติดต่อกับบริษัทจำเลยเพื่อกลับคืนสู่

ผลบังคับต่อไปอีกได้ + ทำใบรับรองสุขภาพในการขอต่อสัญญาที่ขาดอายุไปตามสัญญา แต่นายก
วงเอียด + ได้ปฏิบัติการดังที่บริษัทจำเลยผ่อนผัน จึงพิพากษาแก้คำพิพากาศาลอุทธรณ์ยืนตาม
ศาลชั้นต้น

องค์คณะ

ดุสิตพรรณปฎิภาณ · ประมูล สุวรรณศรี · วิเทศจรรยารักษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1996/2500>